

попередником горох.

Таким чином, найкращу врожайність сформували сорти пшениці озимої Кубус, Лісова пісня, Золотоколоса висіяні після гороху.

Список використаної літератури

1. Жемела Г.П., Шакалій С.М. Вплив попередників на врожайність та якість зерна пшениці м'якої озимої. *Вісник Полтавської державної аграрної академії*. Полтава, 2012. №3. С. 20–22.
2. Кліпакова Ю.О., Прісс О.П., Білоусова З.В, Єременко О.А. Урожайність пшениці озимої залежно від передпосівної обробки насіння. *Вісник аграрної науки*. 2019. № 4. С. 16–23.
3. Ткачук В.М., Панченко Т.В., Московчук В.М. та ін. Підвищення стійкості озимої пшениці до вилягання за інтенсивної технології вирощування. *Вісник БДАУ*. 2003. Вип. 26. С. 35-43.

ЕКОЛОГІЧНЕ ВИРОЩУВАННЯ ФАЗАНІВ У МИСЛИВСЬКИХ ГОСПОДАРСТВАХ

Ігор ДУХНЕВИЧ, Мирослав РУДЯК,

здобувачі вищої освіти спеціальності 204 «Технології
виробництва і переробки продукції тваринництва»

Науковий керівник: **Наталія ПУСТОВА**

кандидат сільськогосподарських наук, доцент кафедри
технології виробництва продукції тваринництва та кінології
Заклад вищої освіти «Подільський державний університет»

м. Кам'янець-Подільський

Стародавні греки першими відкрили фазанів (*Phasianus*) і дали їм цю назву тому, що знайшли їх у ріки Фазіс (тепер Ріоні, що впадає у Чорне море біля міста Поті, Грузія). Розведенням фазанів у неволі почали займатися у часи розвитку Римської імперії (794 р. до н.е. - 476 р. н.е.). В Україні досить успішно

здійснюється розведення фазанів у мисливських господарствах, з метою виробництва екологічного, делікатесного м'яса "під дичину". Використовують птицю роду фазан звичайний, а також мисливських фазанів, які створені при схрещуванні закавказького і китайського підвидів.

Мисливський фазан – це об'єкт полювання і джерело дієтичного м'яса, тому його розведення орієнтоване на випуск птаха „під постріл” на організованих приватних угіддях для полювання, а також для постачання до ресторанів, де з нього готують багато смачних страв. Сьогодні, коли все більше уваги приділяється здоровому способу життя, зростає попит на екологічне м'ясо фазанів, яке відрізняється високою поживністю і низьким вмістом холестерину. Смакові якості, величезна різноманітність страв і мінімальні витрати часу на приготування роблять цей прекрасний дієтичний продукт незамінним для сучасної людини. Сьогодні та в майбутньому фазанове м'ясо зможе доповнити екологічні види м'яса птиці [1-3].

Батьківське стадо фазанів утримують у вольєрах. У не племінний період всіх фазанів утримують великими групами в загальному вольєрі, що полегшує їх обслуговування. У племінний період самці стають агресивними і між ними виникають бійки, що негативно позначається на збереженні поголів'я і відтворюваних якостях птиці. Тому кожна родину, яка складається з одного самця та 6-10 самок, утримують в окремих вольєрах. З цією метою обладнують вольєри з темним приміщенням, навісом і вигулом обгородженим сіткою. Зверху вигул накривають капроною сіткою (5×5 см). Використовувати металеву сітку не доцільно, оскільки фазани злітають вертикально вгору і можуть травмуватися.

Щільність посадки фазанів у період розмноження становить, не менше, 1,5 гол./м² на підлозі та вигул – 10 м²/гол. Годівниці розміщують під навісами, корм насипають з розрахунку на 2-3 дні, щоб зайвий раз не турбувати птицю. Фронт годівлі у продуктивний період не менше 6 см/гол, в не продуктивний – 3 см/гол; фронт напування – 2 і 0,5 см/гол, відповідно. Поїлки використовують різних конструкцій, але обслуговування здійснюють не

заходячи до вольєру.

У середньому для одного дорослого фазана потрібно 75-80 г корму на голову на добу. До складу раціону в осінньо-зимовий період включають кисломолочний сир, м'ясний фарш, комах або їх личинок, дрібно порізані коренеплоди. При підготовці до періоду розмноження у раціон додають моркву, варену картоплю, підвищують вміст мінеральних кормів (крейда, глюконат кальцію). За можливості корисна підгодівля фазанів ягодами: чорниці, лохини, журавлини, горобини, малини, суниці та інші. Незважаючи на невисоку поживність ягід, згодовування їх збуджує апетит і покращує травлення у фазанів.

Парування фазана розпочинається десь всередині лютого, на початку березня. Початок парування залежить не від зовнішньої температури, а від довжини світлового дня. На фермах з вирощування фазанів успішно користуються цією властивістю птиці та за допомогою штучного подовження світлового дня (використовують зранку та ввечері лампи з жовтим (натуральним) світлом пришвидшують початок парування фазана. При вирощуванні фазанів у перші дві доби використовують цілодобове освітлення, а у подальшому його поступово зменшують доводячи до 14-16 годин на добу [3].

У племінний період (2,5-3 місяці) самка фазана відкладає 40-60 яєць. Яйця фазанів значно дрібніші курячих і відрізняються від них однотонним забарвленням різних кольорів: темно-сірі, сірі, світло-сірі, зеленувато-сірі, зелені, світло-зелені. Маса яйця коливається у межах від 25 до 35 г. під час інкубації кращу виводимість дають яйця світло-сірого забарвлення. Найбільша загибель зародків спостерігається з яєць зеленого кольору. Шкаралупа яєць фазанів досить тонка, гладка, блискуча, з дрібною пористістю. Для інкубації відбирають яйця великі, правильної форми, з гладкою шкаралупою. Яйця з надто світлим або темним забарвленням, слабкою/тонкою шкаралупою і з вапняними наростами та дрібні до інкубації не придатні. Небажано використовувати для інкубації занадто круглі або занадто видовжені яйця. Через 25-26 днів вилуплюються повністю розвинені пташенята. На 90-ту добу в

птахів яскраво виражений статевий диморфізм.

Фазанята виводяться з яєць протягом 1-6 годин. Після цього вони або перебувають в інкубаторі ще декілька годин, поки не обсохнуть, або їх відразу після вилуплення переносять у приміщення з штучним обігрівом. Їх поміщають у дерев'яний ящик зі стінками висотою 30-40 см, що має ніжки або стоїть на підставці (щоб не охолоджувався від підлоги), над ящиком встановлюють електролампу з абажуром або інші обігрівачі. Температура повинна становити +34...+35°C. За нормального обігріву фазанята рівномірно розташовуються у ящику. Якщо температура недостатня – вони жалібно пищать і скупчуються, за перегріву – намагаються піти із зони обігріву.

Вирощувати фазанят можна під брудерами, встановленими на підлозі, або у клітках під квочкою. Іноді застосовують змішаний спосіб – перші 15 днів пташенят утримують з квочкою, а потім переводять під локальні обігрівачі. Підлога в пташнику може бути цементна, дерев'яна або глиняна. Цементна підлога використовується довше та перешкоджає проникненню щурів і мишей, але вона досить холодна і за тонкої підстилки фазанята часто застуджуються [2, 3].

Продукцію, що виготовляють на фермах з вирощування фазанів умовно можна розподілити на такі види: яйце, одноденний молодняк, шеститижнева та доросла птиця.

Навесні полювання на фазанів повсюдно заборонено. У зв'язку зі зменшенням кількості фазанів у багатьох районах відстріл їх взагалі заборонений і вони знаходяться під охороною. У тих же районах, де полювання на фазанів дозволено, воно обмежено, термінами і способами стрільби. Основним видом полювання на фазанів є полювання з собакою.

Список використаної літератури

1. Бондаренко С.П. Полная энциклопедия птицеводства / С.П. Бондаренко. М.: ООО «Издательство АСТ»; Донецк: «Сталкер», 2002. – 447 с.
2. Вирощування фазанів https://agrostory.com/info-centre/knowledge-lab/semya-vyrashchivaet-fazanov-vmesto-kur/?sphrase_id=6460164

3. Розведення фазанів https://agrostory.com/info-centre/knowledge-lab/razvedenie-fazanov-kak-pribylnyy-biznes/?sphrase_id=6460164

ОЦІНКА ЗАБРУДНЕННЯ ВАЖКИМИ МЕТАЛАМИ РІЧКИ ПІВДЕННИЙ БУГ

Жана Ясер ЕЛЬ АСТАЛ

здобувач вищої освіти спеціальності 181 «Харчові технології»

Науковий керівник: **Любов МОРОЗОВА**

кандидат хімічних наук, старший викладач кафедри
технології виробництва, переробки продукції тваринництва та годівлі

Заклад вищої освіти

«Вінницький національний аграрний університет»

м. Вінниця

У сучасних екологічних умовах однією з найбільших проблем гідросфери є забруднення малих річок, які мають незначні площі водозборів, тому найбільш вразливі до негативного техногенно-антропогенного впливу. Малі річки безпосередньо впливають на гідрохімічний склад та якість середніх і великих річок, а в їх басейнах формується понад 60% водних ресурсів України. Особливо небезпечний вплив на екологічну систему водних об'єктів чинять важкі метали. Високий рівень забруднення водного середовища важкими металами призводить до зниження видового розмаїття гідробіонтів [1].

Важкі метали потрапляють у природні водойми головним чином з промисловими, сільськогосподарськими і побутовими стічними водами (внаслідок видобутку руд та горючих корисних копалин, виплавки чавуна і сталі, внесення добрив тощо). На відміну від органічних забруднюючих речовин, важкі метали не підлягають деструкції і біодеградації, а лише перерозподіляються між окремими компонентами водних екосистем: водою, донними відкладами, біотою. При надходженні у водойми сполуки важких металів включаються у внутрішньоводоймні процеси і мігрують по